

ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS DALĪBNIEKU PIESAISTEI UN FINANSĒJUMA DAŽĀDOŠANAI

Valmieras airēšanas klubs "Straume"
Erasmus+ projekts "Airēsim pārliecināti" / "Row with Confidence"
2026

1. Vadlīniju mērķis un pamatojums

Šo vadlīniju mērķis ir, balstoties uz Erasmus+ mobilitātē Čehijā, klubā KK Roudnice nad Labem, gūto pieredzi un Valmieras airēšanas kluba "Straume" situācijas izvērtējumu, noteikt praktiskus turpmākās attīstības virzienus. Īpaša uzmanība pievērsta diviem savstarpēji saistītiem jautājumiem: jaunu dalībnieku piesaistei un stabilāka, daudzveidīgāka finansējuma modeļa izveidei.

Valmieras airēšanas kluba "Straume" attīstības uzdevumi:

- palielināt airēšanas slaloma pieejamību kā tautas sporta veidam;
- piesaistīt klubam jaunus dalībniekus un veidot ilgtermiņa saikni ar viņiem;
- aktīvāk iesaistīt ģimenes, pieaugušos un dažādu paaudžu dalībniekus;
- paplašināt brīvprātīgo loku un kluba kopienu;
- stiprināt kluba un airēšanas slaloma atpazīstamību;
- dažādot kluba finansējuma un citu resursu avotus;
- attīstīt "Krāces" teritoriju kā sporta, tūrisma, nometņu un kopienas aktivitāšu vietu;
- veidot noturīgu airēšanas slaloma kopienu Valmierā.

Pamatprincips

Sasniegumu sports un tautas sports viens otru papildina. Augsta līmeņa sportisti rada interesi un iedvesmo, savukārt plaša un aktīva kopiena nodrošina sporta veida ilgtspēju. Finansējuma dažādošana savukārt ļauj uzlabot vidi, inventāru un aktivitāšu kvalitāti, kas palīdz piesaistīt un noturēt dalībniekus.

2. Latvijas situācija un galvenie izaicinājumi

Airēšanas slaloms Latvijā ir salīdzinoši maz izplatīts un finansiāli prasīgs sporta veids. Klubu darbībā nozīmīga izmaksu daļa ir inventārs, transports, dalība sacensībās un treniņnometnes ārvalstīs. Pašlaik būtiska finansējuma daļa balstās uz sportistu ģimeņu ieguldījumu.

- Latvijā ir maz specializētu airēšanas slaloma trašu un nav mākslīga slaloma kanāla, kas nodrošinātu regulāru augstas kvalitātes treniņu vidi neatkarīgi no ūdenslīmeņa.
- Valmieras "Krāces" ir nozīmīga dabiskā ūdenstecē izveidota trase, taču tās izmantošanu ietekmē ūdenslīmenis un ikgadēji uzturēšanas/remonta darbi.
- Lai sportisti būtu starptautiski konkurētspējīgi, nepieciešamas regulāras treniņnometnes ārvalstīs, kas palielina izmaksas.

- Slaloma inventārs ir specifisks un dārgs, tādēļ pirmā pieredze potenciālajam dalībniekam nedrīkst prasīt tūlītēju personīgā inventāra iegādi.
- Sporta veida mazā atpazīstamība nozīmē, ka dalībnieku piesaistei nepieciešama aktīva komunikācija un iespēja sportu vienkārši izmēģināt.
- Kluba infrastruktūras attīstībai un trases uzturēšanai ne vienmēr ir pieejams pietiekams finansējums.

3. Čehijas pieredze – KK Roudnice nad Labem

Erasmus+ mobilitātes laikā gūtā pieredze Roudnicē parādīja, ka sporta infrastruktūras attīstība nav tikai jautājums par labāku trasi. Tā var kļūt par pamatu plašākai saimnieciskai un kopienas attīstībai, ja teritorijā vienlaikus tiek veidoti vairāki savstarpēji papildinoši pakalpojumi.

3.1. No vienkāršas slaloma trases līdz daudzfunkcionālam kompleksam

Roudnices slaloma kanāla vēsture sākās jau 1960. gados. Sākotnēji klubs, izmantojot esošu hidrotehnisku būvi, ar saviem spēkiem izveidoja slaloma trasi. Turpmākajos gados trase tika vairākkārt pārveidota atbilstoši kluba iespējām. Tas ir būtisks piemērs arī Latvijai: infrastruktūras attīstība var notikt pa posmiem, nevis tikai ar vienu lielu investīciju.

Jaunās mākslīgās trases būvniecība Roudnicē bija sarežģīts process. Projekts kopā ar saistīto infrastruktūru izmaksāja gandrīz 50 miljonus CZK. Sākotnēji bija plānots izmantot reģionālā ES fonda finansējumu, taču finansējuma programma netika īstenota paredzētajā veidā. Rezultātā būvi finansēja RenoEnergie, a.s., daļu izmaksu sedzot ar komercakrēdītu. Tādēļ Roudnices piemērs māca nevis paļauties uz vienu finansējuma avotu, bet sagatavot vairākus iespējamus finansēšanas modeļus un partnerus.

3.2. Kempings kā infrastruktūras ilgtspējas elements

Mobilitātes laikā Roudnices kluba pārstāvji īpaši uzsvēra nakšņošanas un kempinga nozīmi teritorijas attīstībā. Kanāla teritorijā šobrīd ir centrālā māja, vairākas koka naktsmītnes, jauni apartamenti, telšu un kemperu vietas, sanitārā infrastruktūra un elektrības pieslēgums. Tas ļauj teritoriju izmantot ne tikai treniņiem, bet arī ilgākām nometnēm un citiem pasākumiem.

Roudnices modelī ienākumi veidojas no vairākiem pakalpojumiem: kanāla izmantošanas, naktsmītnēm, telšu un kemperu vietām, elektrības pieslēguma, sanitāro pakalpojumu izmantošanas un teritorijas/pasākumu nomas. Kanāls tiek piedāvāts ne tikai slalomam, bet arī citiem ūdenssporta veidiem, tostarp SUP, packraft, nobraucienam un raftiem. Pašreizējā cenrādī ir paredzēta arī visa kanāla noma sacensībām un atsevišķa nakts airēšanas iespēja ar apgaismojumu.

Galvenā atziņa no Roudnices

Trase pati par sevi ir viens pakalpojums. Ilgtspējīgāks modelis veidojas tad, kad trase kļūst par centru, ap kuru tiek piedāvāti treniņi, sacensības, nometnes, nakšņošana, tūrisma aktivitātes un citi ūdenssporta pakalpojumi.

3.3. Dažādu ūdenssporta veidu iesaiste

Roudnices piemērs parāda, ka infrastruktūru nav nepieciešams veidot tikai vienai sportistu grupai. Publiski pieejamajā kanāla cenrādī atsevišķi paredzēta izmantošana slalomam, rodeo/creek, sprintam, SUP un packraft, nobraucienam, raftiem un citiem lietotājiem.

Tas samazina atkarību no viena sporta veida un palielina teritorijas izmantošanas iespējas. Roudnices 2026. gada pasākumu kalendārā redzami ne tikai slaloma pasākumi, bet arī raftinga sacensības, starptautiski pasākumi, kayak-cross un citi notikumi.

4. Ko no Čehijas pieredzes varam izmantot Valmierā?

Valmierā nav nepieciešams kopēt Roudnice modeli pilnā apjomā. Latvijas apstākļos būtiskākais ir pārņemt attīstības principu: izmantot esošo dabas un sporta infrastruktūru kā pamatu vairākiem savstarpēji saistītiem pakalpojumiem.

Roudnice pieredze	Valmieras situācija	Iespējamā rīcība
Trase + naktsmītnes + kempings	Liela "Krāces" teritorija, bet novecojusi bāze	Sākt ar WC, dušām, ūdeni un elektrību; pēc tam attīstīt kempingu un naktsmītnes.
Vairāki ūdenssporta veidi	Ir iestrādes SUP un laivu nomā	Paplašināt SUP, laivu, packraft un citu ūdens aktivitāšu piedāvājumu.
Trase kā maksas pakalpojums	Trase galvenokārt tiek izmantota kluba vajadzībām un sacensībām	Izstrādāt cenu lapu trases, inventāra un pasākumu izmantošanai.
Ilgākas sporta nometnes	Latvijas treniņu vide ierobežota	Piedāvāt ārvalstu un Latvijas klubiem nometņu bāzi Valmierā.
Pasākumu dažādošana	Ir sacensības un nometnes	Attīstīt SUP, ģimeņu, tūrisma, uzņēmumu un komandu pasākumus.
Pilsētas un partneru loma	Teritorijas īpašnieks ir pilsēta	Sagatavot pilsētai attīstības redzējumu ar ekonomisko, tūrisma un sabiedrisko ieguvumu pamatojumu.

5. "Krāces" bāzes attīstības redzējums

"Krāces" ir viena no nozīmīgākajām airēšanas slaloma vietām Baltijā. Teritorijas priekšrocības ir dabiskā ūdenstece, liela un ainaviski pievilcīga teritorija, salīdzinoši labi aprīkota trase iesācēju un vidēja līmeņa sportistu sagatavošanai un iespēja rīkot sporta un kopienas pasākumus.

Vienlaikus bāze ir novecojusi: nav centralizēta ūdens pievada un atbilstošu sanitāro telpu. Arī trasei katru gadu nepieciešami uzturēšanas darbi – jāremontē slaloma vārti, jānostiprina akmeņi un ūdens šķēršļi. Finansējums šiem darbiem ne vienmēr ir pieejams.

5.1. Attīstības posmi

Posms	Prioritāte	Ieguvums	Iespējamie partneri
1	WC, dušas, ūdens, elektrība, atkritumu apsaimniekošana	Bāzes kvalitātes lēciens; iespēja uzņemt nometnes un tūristus	Valmieras pilsēta, projekti, uzņēmēji
2	Telšu/kempinga infrastruktūra	Papildu ienākumi un ilgāka viesu uzturēšanās	Pilsēta, tūrisma sektors, sponsori
3	Dažas vienkāršas viesu mājiņas	Nakšņošana vēsākā sezonā; komandu nometnes	Investori, projektu finansējums, partneri
4	Daudzfunkcionāla ūdenssporta un pasākumu teritorija	Tūrisms, sporta nometnes, uzņēmumu pasākumi, dažādi ūdenssporta veidi	Pilsēta + klubs + uzņēmēji

Būtiski ir attīstību veidot pakāpeniski. Pirmais mērķis nav uzreiz uzbūvēt lielu kempingu, bet nodrošināt pamata infrastruktūru, kas ļauj sākt pelnīt no teritorijas izmantošanas un nāamos ieguldījumus veikt kombinēta finansējuma un pašu ieņēmumiem.

5.2. Sadarbība ar Valmieras pilsētu

Tā kā teritorijas un bāzes attīstība ir cieši saistīta ar pašvaldību, nepieciešams sagatavot konkrētu attīstības piedāvājumu pilsētai. Klubs var būt ne tikai teritorijas lietotājs, bet arī partneris tās attīstībā un satura nodrošināšanā. Nepieciešams:

- sagatavot "Krāces" teritorijas attīstības koncepciju pa posmiem;
- parādīt ne tikai sportisko, bet arī tūrisma, jaunatnes, sabiedrības veselības un kopienas ieguvumu;
- aprakstīt potenciālo apmeklētāju grupas – vietējie iedzīvotāji, Latvijas un ārvalstu sporta klubi, tūristi, ģimenes, uzņēmumi;

- piedāvāt kluba iesaisti teritorijas ikdienas izmantošanā, pasākumu organizēšanā un ūdenssporta aktivitāšu nodrošināšanā;
- izstrādāt attīstības ekonomisko modeli: investīcija → pakalpojumi → ieņēmumi → atkārtotas investīcijas.

6. Finansējuma dažādošanas stratēģija

Kluba ilgtspējai nav vēlams balstīties tikai uz vecāku maksājumiem vai vienu sponsoru. Jāveido vairāku savstarpēji papildinošu finansējuma avotu modelis.

Avots	Ko attīstīt	Īstermiņa iespēja	Ilgttermiņa potenciāls
Biedru un dalībnieku maksājumi	Skaidras grupas un pakalpojumu paketes	Stabils pamatienākums	Plašāka kopiena
Sponsori	Konkrēti piedāvājumi uzņēmumiem	Nauda + materiāls + pakalpojumi	Ilgttermiņa partnerības
Projektu finansējums	ES, valsts, pašvaldību, jaunatnes, tūrisma projekti	Investīcijām un aktivitātēm	Infrastrukturā attīstība
Inventāra noma	Laivas, SUP, drošības inventārs, sacensību aprīkojums	Papildu ieņēmumi	Profesionāls nomas pakalpojums
Tūrisms	SUP/laivu noma, ekskursijas, aktīvās atpūtas pakalpojumi	Sezonāli ieņēmumi	Sporta tūrisma produkts
Nometnes	Kluba un komandu uzņemšana	Treniņnometņu paketes	Starptautisks sporta tūrisma centrs
Pasākumi	Uzņēmumu, ģimeņu, SUP un kopienas pasākumi	Teritorijas noma	Regulārs pasākumu kalendārs
Atbalsts natūrā	Transports, pārtika, materiāli, drukas, balvas	Samazina izmaksas	Plašāks partneru tīkls

6.1. Inventāra noma kā papildu ienākumu avots

Klubam jau ir iestrādes SUP un laivu nomā, taču šis virziens pašlaik nav pietiekami attīstīts. To būtu lietderīgi uztvert ne tikai kā "inventāra iznomāšanu", bet kā pilnu aktīvās atpūtas produktu. Nepieciešams:

- izveidot vienkāršu un saprotamu cenu lapu;
- vienuviet piedāvāt SUP, laivas un nepieciešamo drošības aprīkojumu;
- izveidot rezervācijas formu un regulāri atjauninātu sociālo tīklu piedāvājumu;
- piedāvāt gatavas grupu paketes ģimenēm, uzņēmumiem un tūristiem;
- izmantot "Krāces" teritoriju kā nomas pakalpojuma sākuma punktu;
- piedāvāt inventāru arī citu sporta organizāciju sacensībām un nometnēm – piemēram, teltis, slaloma vārtus, laika ņemšanas sistēmu un citu tehnisko aprīkojumu.

6.2. Tūrisms un tautas sports

SUP un laivu tūrisms Latvijā ir daudz plašākai auditorijai saprotams produkts nekā airēšanas slaloms. Tādēļ tūrisma aktivitātes var kalpot kā ieejas punkts arī jaunai auditorijai. Cilvēks, kurš sāk ar SUP vai ģimenes laivu pasākumu, var tikt iepazīstināts ar airēšanas sportu un vēlāk kļūt par kluba dalībnieku. Nepieciešams:

- saulrieta laivu braucieni un īsas SUP aktivitātes;
- ģimeņu ūdens dienas;
- uzņēmumu komandu pasākumi;
- iesācēju airēšanas nodarbības;
- ūdensdrošības un praktiskās airēšanas nodarbības;
- vasaras nometnes bērniem un jauniešiem;
- citu klubu treniņnometņu uzņemšana.

7. Dalībnieku piesaiste – no pirmās pieredzes līdz kluba kopienai

Dalībnieku piesaiste jāveido kā secīgs process: interese → pirmā pozitīvā pieredze → iesācēju apmācība → regulāra līdzdalība → piederība klubam → aktīva iesaiste kluba dzīvē.

- regulāri atvērtie pasākumi un “Diena uz ūdens”;
- iesācēju izmēģinājuma nodarbības ar inventāru uz vietas;
- atsevišķas pieaugušo iesācēju grupas;
- ģimeņu aktivitātes;
- vienkāršotas tautas sporta sacensības;
- vasaras nometnes un dienas aktivitātes;
- sadarbība ar skolām un citiem sporta klubiem;
- SUP/laivu tūrisma klientu informēšana par airēšanas iespējām;
- bijušo sportistu un vecāku iesaiste kā brīvprātīgajiem vai dalībniekiem.

8. Kopienas un brīvprātīgo attīstība

Kluba nozīmīgākais resurss ir cilvēki. Cilvēkam jābūt iespējai iesaistīties atbilstoši savām interesēm, prasmēm, vecumam un pieejamajam laikam. Kopienas locekļu lomas:

- sportists;
- treneris;
- vecāks;
- brīvprātīgais;
- sacensību organizators;
- tiesnesis;
- fotogrāfs/video veidotājs;
- tehniskais palīgs;
- atbalstītājs;
- sponsors.

Projekta ietvaros izstrādātais “Airēšanas slaloma sacensību organizēšanas MASTER CHECKLIST” izmantojams arī brīvprātīgo darba plānošanai. Praktiskais mērķis – palielināt sacensību organizēšanā iesaistīto brīvprātīgo skaitu no 5 līdz 10 cilvēkiem.

9. Komunikācija un mārketinga

Finansējuma un dalībnieku piesaiste būs veiksmīgāka, ja komunikācija parādīs ne tikai sportiskos rezultātus, bet arī to, kādu pieredzi cilvēks iegūst, kļūstot par “Straumes” kopienas daļu. Tādēļ nepieciešams:

- regulāri video un foto no treniņiem un pasākumiem;
- stāsti par iesācējiem, jaunajiem sportistiem, vecākiem un brīvprātīgajiem;
- skaidrs “Kā sākt?” piedāvājums jaunam cilvēkam;
- atsevišķs saturs pieaugušajiem un ģimenēm;
- SUP/laivu nomas un tūrisma piedāvājuma sistemātiska reklāma;
- sponsoru un partneru ieguldījuma redzama atspoguļošana;

- “Krāces” teritorijas un tās attīstības stāsts kā kluba identitātes daļa.

10. Praktiskais 3 gadu attīstības modelis

Periods	Prioritātes	Sagaidāmais rezultāts	Mērījums
1. gads	Sakārtot nomas piedāvājumu; sponsoru pakete; atvērtie pasākumi; “Krāces” bāzes attīstības koncepcija; sarunas ar pilsētu	Redzamāks klubs un pirmie papildu ieņēmumi	Jaunie interesenti, nomas ieņēmumi, partneru skaits
2. gads	Kempinga pamata infrastruktūras projekts; regulāras nometnes; pieaugušo/ģimeņu grupas; tūrisma paketes	Vairāk apmeklētāju un ilgāka teritorijas izmantošana	Nometņu dienas, nakšņotāji, dalībnieku skaits
3. gads	Pirmās naktsmītnes; daudzveidīgs pasākumu kalendārs; starptautisku klubu uzņemšana	Teritorija sāk ģenerēt regulārākus pašu ieņēmumus	Pašu ieņēmumu īpatsvars, nometņu skaits, partneri

11. Prioritārie praktiskie soļi

1. Sagatavot “Krāces” teritorijas un bāzes attīstības koncepciju ar 3–4 realizācijas posmiem.
2. Sagatavot Valmieras pilsētai argumentētu piedāvājumu par WC, dušu, ūdens un elektrības infrastruktūras izveidi.
3. Izveidot kluba inventāra un tehniskā aprīkojuma nomas cenu lapu.
4. Izstrādāt SUP/laivu tūrisma un grupu pasākumu piedāvājumu.
5. Sagatavot 1–2 lapu sponsoru sadarbības piedāvājumu ar konkrētiem ieguvumiem.
6. Izveidot potenciālo uzņēmumu un sadarbības partneru datubāzi.
7. Izveidot skaidru ceļu no pirmās izmēģinājuma nodarbības līdz regulārai dalībai.
8. Katru sezonu organizēt vairākus atvērtos pasākumus bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem un ģimenēm.
9. Piedāvāt “Krāces” kā treniņnometņu vietu Latvijas un ārvalstu klubiem.
10. Dažādot pasākumu saturu – slaloms, SUP, raftings/ūdens tūrisms, ģimeņu un uzņēmumu aktivitātes.
11. Turpināt projektu finansējuma piesaisti, bet nebalstīt attīstību tikai uz projektu finansējumu.
12. Reizi gadā izvērtēt ieņēmumu avotu struktūru un noteikt nākamā gada investīciju prioritātes.

12. Progresu novērtēšana

Reizi gadā ieteicams izvērtēt vismaz šādus rādītājus:

- jauno interesentu skaits;
- jauno regulāro dalībnieku skaits;
- pieaugušo un ģimeņu iesaiste;
- kluba biedru skaita izmaiņas;
- aktīvo brīvprātīgo skaits;
- organizēto tautas sporta un kopienas pasākumu skaits;
- sadarbības partneru skaits;
- sponsoru un cita veida atbalstītāju skaits;
- projektu finansējuma avotu skaits;
- pašu ieņēmumu, projektu finansējuma, sponsoru un mantiskā atbalsta savstarpējais īpatsvars;
- inventāra nomas ieņēmumi;
- nometņu un ārējo klubu uzņemšanas dienu skaits;
- nakšņošanas/kempinga pakalpojumu izmantošana, kad infrastruktūra izveidota;

- komunikācijas un publicitātes aktivitātes.

13. Noslēguma atziņa

Erasmus+ mobilitātes pieredze Roudnicē parādīja, ka sporta kluba ilgtermiņa attīstību var balstīt ne tikai sportiskajos rezultātos, bet arī kopienā, infrastruktūrā un daudzveidīgos pakalpojumos. Roudnices piemērs īpaši uzskatāmi parāda, ka trase var būt sākumpunkts plašākai teritorijas attīstībai, kur vienlaikus darbojas treniņi, sacensības, kempings, naktsmītnes, tūrisms un dažādi ūdenssporta veidi.

Valmierā šādu pieeju iespējams pielāgot vietējiem apstākļiem. “Krāces” priekšrocība ir esoša sporta infrastruktūra un plaša, ainaviski pievilcīga teritorija. Nākamais solis ir panākt, lai teritorijā būtu minimālā infrastruktūra viesu uzņemšanai un attīstīt pakalpojumus pakāpeniski – no sanitārajām telpām un kempinga līdz naktsmītnēm un daudzfunkcionālam ūdenssporta un pasākumu centram.

Galvenais attīstības princips

Nevis meklēt vienu lielu finansējuma avotu, bet izveidot sistēmu, kurā plašāka kopiena, sponsori, projekti, noma, tūrisms, nometnes un infrastruktūras izmantošana viens otru pastiprina. Plašāka kopiena rada lielāku interesi; lielāka interese rada vairāk partneru un ieņēmumu; papildu ieņēmumi ļauj uzlabot vidi un piedāvājumu; kvalitatīvāks piedāvājums savukārt palīdz piesaistīt un noturēt jaunus dalībniekus.

14. Izmantotie avoti un piezīmes par Roudnices pieredzi

Šajā materiālā ir apvienota sākotnējā kluba vadlīniju sagatave, Erasmus+ mobilitātes laikā gūtā informācija no sarunām ar KK Roudnice nad Labem pārstāvjiem un publiski pieejamā informācija par Roudnices infrastruktūru.

- KK Roudnice nad Labem – “The history of the slalom course”: kanāla vēsture, pārbūves, jaunās trases izveide un finansēšanas process.
- KK Roudnice nad Labem – “Accommodation”: aktuālā informācija par centrālo māju, koka mājiņām, apartamentiem, telšu/kemperu vietām un sanitāro infrastruktūru.
- KK Roudnice nad Labem – “Slalomová dráha – Ceník”: kanāla izmantošanas un nomas pakalpojumu struktūra, tostarp SUP, packraft, rafti, sacensības un nakts airēšana.
- KK Roudnice nad Labem – 2026. gada pasākumu informācija: dažādu ūdenssporta un sacensību veidu izmantošana teritorijā.

Piezīme: apgalvojumi par Roudnices kluba pārstāvju uzsvērto kempinga lomu, teritorijas attīstības praktiskajiem izaicinājumiem un mobilitātes laikā pārrunātajiem nākotnes attīstības principiem ir Erasmus+ mobilitātes pieredzes atgriezeniskā saite. Publiskie avoti izmantoti, lai pārbaudītu un precizētu infrastruktūras un pakalpojumu faktus.

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**